

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumeră și la poște și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București, Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“

Cu 30 Septembrie v. 1893
expiră abonamentele pe luna Septembrie și pe кварталul III.

Domnii abonenți sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foil.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lună după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.
Abonamentul trimestrial costă . . . 3 fl. 50 cr.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în care li-s'a trimis „Tribuna“ până acum.

Administrațiunea.

Congresul dela Buzău.

Avem acum înaintea noastră raportul detaliat despre zilele mari ale tinerimii române la Buzău.

Zile mari de sărbătoare, care se vor întipări adânc în sufletele curate ale tinerimii, vor rămâne neșterse pentru multe generațiuni, vor fi izvor de apă viuă pentru fapte mari, glorioase, fapte demne de tinerimea unui popor, care are cea mai sublimă menire în Orientul Europei.

Tinerimea a fost primită la toate găurile cu stindarde, flori, cuvinte festive. Buzăul a îmbrățșat tinerimea cu o căldură entuziastă. Vorbirile au fost pline de un foc sacru, ovațiunile păreau a fi nesfârșite.

Tinerimea a devenit obiectul înflăcărilor generale, tinerimea a devenit soriginte nesecat de entuziasm, a fost îmbrățșată cu iubire nemărginită de întreaga suflare românească, care i-a eșit în cale. Și toate acestea nu pentru trecutul ei, nici pentru prezentul, ci pentru credința sublimă, pentru speranțele înalte, care sânt legate de această

tinerime, pentru viitorul care are să-l creeze tinerimea.

Patru zile a durat congresul. În acest restimp s'au făcut multe, s'au vorbit, s'au discutat multe, o sumă imensă de idei și sentimente s'au pus în circulațiune.

S'au rostit cuvinte înflăcărâte, cum numai din suflete tinere, neatînse încă de miseriile și considerațiunile lumești pot isvorii. S'au atins coarde de ale inimii, care numai în inimi juvenile pot afla răsunet complet, coarde, care pentru cei mai maturi, îmbătrâniți în gânduri și griji, sânt numai reminiscențe dintr'un basm frumos al copilăriei, dintr'un vis al juneței, acum însă pierdut și înlocuit prin o realitate dură, amară, care nu mai permite sentimentelor un avânt atât de înalt, ci le leagă strins de situațiunea zilei, de chinurile muncii și de oportunismul sorții.

Multe din cele auzite la Buzău n'au frăgezimea realității, actualității, ci mai mult parfumul îmbătrânit al unui mister sfânt, închis și învălțat pentru noi, dar liber, viu și plin de viață pentru ei.

Dorul de a mai fi încă odată tineri, de a fi ca ei, de a simți cu ei, ne-a cuprins văzându-i și ascultându-i la Buzău.

Dar nu acestea constituie importanța cea mare a congresului pentru noi. Acestea sânt efuze ale sufletului agil tineresc, care numai tinerimii sânt date și numai tinerimii se și cuvin.

Importanța congresului dela Buzău pentru toată românimea consistă în alt moment, care ni-a umplut inimile de bucurie și sufletul de credință.

Acest moment este: unirea tinerimii române din toate părțile locuite de Români. Floarea Ardealului, Basarabiei, Bănatului, Moldovei, Bucovinei, Munteniei și Ungariei a fost unită la congresul din Buzău.

Din patru unghiri ale lumii românești s'au întrunit și s'au convins că aceleași aspirațiuni au, același suflet bate în ei, aceeași mamă i-a lăptat și crescut.

Fatalitatea sorții și blăstemul trecutului a dărăburit românismul în multe bucăți. Gelosia și particularismul a desfăcut singuraticile provincii, încât nu arare-ori vedem în istoria neamului nostru tablouri sinistre, unde frate înfige pumnalul în inima fratelui.

După multe zile grele urgia trecutului a dispărut. Moldova și Muntenia s'au unit într'un principat român, din care a înflorit vâjnosul regat de astăzi. Provinciile de sub sceptrul habsburgic încă s'au recreat . . . și

deși poartă astăzi o luptă înțepită contra unui popor, care vrea să le extermineze, nu este departe timpul, când și aceste provincii vor înflori liber sub glorioul sceptru al Habsburgilor.

Particularismul politic din trecut a adus cu sine și particularismul cultural național. Se părea, că fiii aceleiași mame și-au uitat de comunitatea de sânge, au desconsiderat aspirațiunile comune și fiecare provincie își trăia traiul particular, servind interesului particular, perzând din inimă și suflet idealul comun.

Am trăit separat și în privința culturală și națională. Așa părea, dar n'a fost așa și nu este așa.

Credința Românului în viitorul seu trăește!

Eată ce ne vestește congresul dela Buzău. Trăește încă credința, deși multă vreme schintea ei era în spuză ascunsă, acum însă a eșit la iveală, a aprins focul pe altarul vestalin al vieții noastre naționale și tinerimea română sub verde jurământ este obligată a îngriji, ca în vecii-vecilor nici-când să nu se mai stingă acest sfânt foc.

Dela Tisa până la mare, dela Nistru în Carpați, în văile dunărene aceași horă se întinde, aceeași doină se cântă, același fagur de miere e limba, același „nani nani pușor“ răsună la leagănul gingașei odrasle romane.

Fie deci și voința divină este să fie — în aceleași regiuni aceeași cultură, aceeași viață națională.

Și va fi! Congresul studenților din Buzău ne este garanța. S'a despărțit tinerimea, s'a împrăștiat în toate regiunile locuite de Români, a dus însă cu sine viața comună, s'au adaptat cu toții din un singur izvor, din credința în idealul național. Și această tinerime, mână are să fie inteligența poporului român. Din sinul ei vor eși conducătorii viitorului român, și oriunde va decide soarta să-și desvoalte activitatea roditoare, totdeauna le va fi stea conducătoare, idealul comun supt din izvorul comun.

Aceasta e însemnătatea culturală-națională a congresului, acesta este progresul tinerimii față cu noi.

Aderență

condamnațiilor nostri.

Damele slovace au trimis dlui Popovici următoarea scrisoare de aderență:

Panej drand Aurela Popovica.

Prijetite iskrenny pozdrav Sloveniek od siaznyeh Tatier. My verime tlei, ze s Vami

i ndmi je Bôh a preto: „ked Bôh s ndmi lto proti ndm?“

Zdravstvujte!

Slovenky.

(Prea stimatei doamne Maria A. C. Popovici.

Primește, scumpă doamnă, salutul sincer dela Slovacele de pe poalele munților „Tatra“ celor acoperiți de omăt. Și noi credem că atât cu Voi cât și cu noi este D-zeu, de aceea.

„Dacă D-zeu e cu noi, cine ne poate învinge?“

Zdravstvujte!“

Slovacele.

Domnului Aurel C. Popovici

în Sibiu.

Patru ani de temniță ungurească!

Patru ani de martiriu național suferiți pentru cel mai prigunit popor din monarhie, sânt patru ani de glorie!

Aurora redobândirii drepturilor poporului românesc, va răsări din temnițele Seghedinului. Aceste temnițe sânt astăzi Bastilia, în care se încătușează aspirațiunile de libertate ale unui întreg popor! Vor fi mâne răsunet de învingere al dreptei și sfinte cauze, pentru care ai fost jertfit.

Nu spre perire, ci spre biruință merge o națiune, când are astfel de eroi.

Suferința Ta este suferința noastră, a întregului neam românesc.

Căldura iubirii noastre se Te întărească și se-Te oțelească puterile, pentru-ca întreg glorificat să Te primească națiunea românească în sinul seu.

Sângeorgiul-român, 13 Sept. 1893.

În numele poporului român:

Solomon Haliță, profesor, Dr. Andrei Monda, Eremie Șorobeta, învățător pens., Silviu Șorhorca, preot. rom., Octaviu Utalea, rigorosant în drepturi, Ștefan Utalea, învățător, Mihaiu Domide, inv. pens., Ioan Marcu, învățător român.

Din parlamentul maghiar.

În ședința de Joi a parlamentului maghiar s'au început dezbaterile asupra răspunsului Monarhului dela Boroș-Șebîș și Güns. Opoziția și-a încordat toate puterile pentru-ca să-i procure zile amare cabinetului Wekerle. Momentul mai însemnat al acestei ședințe a fost duelul oratoric între „ilustrul“ conte Apponyi și ministrul-președinte Wekerle.

Discuțiunea a fost deschisă de referentul Horvath Béla, care recomandă dietei să treacă la ordinea zilei peste petițiunile nemotivate. Dinsul zice, că răspunsurile regești nu învalvă în sine expresiuni anticonstituționale, că Maiestatea Sa a condamnat aspru demonstrațiunile de stradă, nu mai trebuie motivat: Noi, toți suntem de părere, că manifestațiunile de stradă sânt periculoase, atât în chestiunile politice, cât și în cele sociale. (Apro-

*) Scos dintr'un cântec slovacesc.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Hora condamnațiilor.

Dedicată iubitelui amic Ioan Russu-Șirianul.

Măi bădiță, puiu de leu,
Țuc-ți eu sufletul Tău,
Cel voi și bun stăpân,
Ce nutrește 'n al Tău sin:
Numai dorul de Român!Sus cu steagul! Nu-l preda!
Dă-n străin, nu Te lăsa!
Arată-i că nu Te lași,
Că nu ești viță de „lași“,
Ci copil de Românaș!Bate Doamne și trăsnește,
În cel-ce Te prigonește,
Și ne răpește din gură:
Cea mai dulce bucatură*)
Și pruncii mici de statură!!Las' să facă ce va vrea,
Tu, bădiță, nu te da!
Căci nici noi nu Te lăsam,
Ci mai bucuros înțrăm
În temnița de blăstem!Fă, Doamne, dreptate eară,
Să peară „Dracul“ din țeară,

*) Limba.

Că vai Doamne, rău mă doare,
Când eu umblu pe la soare
Și ei se duc la 'nchisoare!Întărește-ți în putere,
Ca să rabde cu plăcere.
Păharul cel cu venin
Ce li-l dă dușmanul plin:
Fă, Doamne! să fie vin!!
Amin!

Nicu Stejărel.

Gazetelor jidovești.

— Dedicatie taturora. —

„Magyar Hirlap“, „Borszemjankó“,
„Pesti Napló“ meg a „Szajkó“,
„Kolozsvár“ și „Ellenzék“,
„Alföld“ „Arad és vidék“,
Și mai câte „söpredék“
Toate strigă 'n gura mare,
De trece peste hotare;
Strigă de se prăpădesc:
Că Românii nimicesc
Vița nobilă maghiară
Ce domnește azi în țeară!!
Voi strigați în gura mare?
Voi, pilărițe murdare? . . .
Voi, pe stele lătrătoare
Și de minciuni purtătoare? . . .
Voi venituri cu perciuni
Faceți Ungurii nebuni!
Îi faceți să neburnească,Cu lumea să se sfădească
Și pe voi să vă plătească! —
Gazetele ungureștiAzi mai toate-s jidovești,
Și Unguri-s preamăriți:
De cei de Muscali goniti:
Căți țipați din Rusia,
Trecuți prin Galizia
Vin în Țeara-Ungurească
Ca s'o facă jidovească,
Și se strige: „toți sânt hoți,
„Numai noi buni patrioți!“
Și Ungurii îmbătațiDe frații lor perciunați,
Dau cu petri în Români
Și în cealaltă vecini,
Dar în neamul jidovesc
Se sfîșie și nu lovesc,
Ci strigă: „păcat ar fi,
Să dai în „jó hazafi!“ —Apoi fie-vă de bine
Ziua de azi și de mâne;
Sărutați-vă 'mprumut,
Nouă nu ne pasă mult;
„Ne-a veni și nouă-odată
Zi de plată și răsplată“,
Și-atunci vai de perciunați,
Și de cei ce-s cu ei frați!

Nicu Stejărel.

Între băncile școlăi.

Poesie

Adese în școală, pe banca 'nvechită,
Cu petele-i negre, cu semne cioplită,
Las capu-mi a lene privind visător
La slutele ziduri, de care anină
O singură chartă din vreme mezină,
Și lin fantasia își ia al ei sbor. . .Încet prin nainte-mi începe a trece
Italia cea mândră cu sfatul de zece,
Cu Veneția cea tare pe apă și-uscat,
Cu pajii cei tineri ce-s rude de regi
Și poartă pe suflet romane întregi,
Cu Papa din Roma, al lumii 'mpărat.Sburdalnică Francie o vîd par'că toată
În aur și-n pompă și 'n lux înecată,
Cu regi ce 'n desfrături își uită de țeară,
Cu cavalerismul a evului floare
Ce-și dă chiar și viața pe damă și-onoare,
Vîd Francie salvată de-o castă fecioară.Vîd Spania cuadrată a mărilor floare,
În care n'apune nici-când mândrul soare,
Cu neamul romanic, cu cel visigot,
Cu maurii cei ageri, cu-a lor domnie,
Cu incușițiunea a lumii urgie,
Cu falnici signorii, cu Cid, Don Quixote.Privese apoi Nordul cu Scoția, Islanda,
Cu Anglia și Dania, Irlanda,
Tot țeri fîcătoare și căte
Cu luptă dLa care ajută năluci și stafii,
Cu Edda cea veche, ce a lor fapte arată.Vîd țeara germană tăcută serioasă,
Ce-ajunge o cultură înaltă, frumoasă,
Ce-i mare în fapte, săracă în bani,
Și naște în sinu-i fințe genii,
Ce un ev c'un altul știe a întregi
Și poartă războie de treizeci de ani.Privese Orientul sinistru căzînd,
Din treaptă în treaptă decrescînd,
Cum Roma cea nouă a lui Constantin
Se 'ntunecă 'n negru serlaticism
Și lupta să sfărîmă 'n a ei bigotism,
Când Turcii din spate s'apropie, vin.Vîd țeara română, cu zimbrul în frunte
Ce trece Carpații înalți ca pe-o punte
Cu Vodă cel Negru, cu Dragoș Bogdanul,
Mihaiu și cu Ștefan ce știu cu-a lor faimă
Să bage o lume întreagă în spaimă,
Să umple cu sânge întreg Bărăganul. . .Și-atuncia în școală în banca 'nvechită,
Cu petele-i negre, cu semne cioplită
Las capu-mi a lene privind cu mirare
La slutele ziduri de care anină
O singură chartă din vreme mezină,
Și care cuprinde o lume-așa mare.

August 1893.

Sezîl Pușcariu,

N-am atins politica de naționalitate a guvernului atunci, când am împărțit programul de guvernare; am revenit însă în vorbirea mea dela Anul-Nou (ministrul Wekerle ceti pasagiul acela). Noi nu cunoaștem alt-eva decât o națiune ungară politică; cunoaștem instituții legale, și cine vrea să-i aducă la valoare vre-o tendință se vină aici, deoarece noi nu cunoaștem alt for pentru compromisuri, tratări și pactări. (Aplause în dreapta. Mare mișcare pe băncile opoziției.)

Un mijloc important pentru rezolvarea politicii de naționalitate pentru noi este, ca să exercităm o severă controlă peste acei factori, care în privința aceasta au o nemijlocită influență, fie bărbați ai bisericii și școlii, fie organe ale administrației, ceea-ce privește pe acestea, apoi cu ocaziunea reformei administrative vom propune astfel de organe, care vor promova interesele statului. (Aprobări în dreapta.) Aceste chestiuni nu se pot rezolva pe strade, ci aici în sinul legislației. Noi trebuie să pe terenul presei să ne facem datoria, pentru-ca aici acasă să dăm ocaziune ca populațiunea nemaghiară să fie corect informată, ear' străinătatea să fie bine orientată, și învinuirile ridicate în contra noastră să fie rectificate. (Aprobări.) În această privință am și luat deja măsură.

În fine, în vorbirea mea de Anul-Nou am zis, că dacă nu ne vor ajunge mijloacele de până acum, vom fi siliți a introduce mijloace legale extraordinare. Cu privire la un mijloc, care astăzi nu ne stă la dispozițiune, dl ministru de interne vă va prezenta un proiect de lege asupra adunărilor populare...

Revenid la răspunsurile dela Boros-Sebis, ministrul-pretor Wekerle zice: Vă rog a nu privi așa lucrurile, ca-și-când aici ar eși la valoare o nouă tendință, ca-și-când în privința naționalităților s'ar accentua ideea confederației...

Ministrul Wekerle zice mai departe, că agitatorii naționali au interpretat răspunsul Monarchului ca favorabil pentru ei... (Larmă mare în opoziție.)

Horvath Ludovic: Fiecare foaie românească susține aceasta.

Ministrul-pretor Wekerle: Fiecare foaie românească a folosit apucătura aceasta, după ele se luară d-ii deputați, ca să devalveze răspunsurile regii.

După aceea ministrul-pretor Wekerle vorbi despre răspunsul dela Güns. Mai vorbiră deputații Pázmány și Géza Polónyi.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI“.

Tășnad, Septembrie 1893.

(Dați de gol.) La 3 Septembrie s'a săvârșit sfințirea nou ziditei biserici române din opidul Tășnad. Această solemnitate era să fie însoțită și de o petrecere cu joc în seara acelei zile. 320 familii au fost invitate atât la sfințire cât și la petrecere. Invitățile s'au expedit ca 5 săptămâni înainte. Deși pentru asemenea ocaziuni ar fi deajuns să se facă însușirea oficiile administrative, abia cu 1—2 zile înainte, eu, nu cumva să fiu surprins prin vre-o sucitură ungurească, am insinuat petrecerea și am obținut concesiune pentru ea încă la 13 August n. sub numărul adm. 2076 ac.

Răzimat pe această hârtie oficioasă și necondiționată am făcut pregătiri cât se poate mai mari. Am angajat un ospătar din loc să provadă cel puțin 200 persoane cu de ale mâncării; să ne pună la dispoziție o sală mare de joc, una de restaurant ș. c. l. Pentru apoi am angajat un alt ospătar. Cu amândoi am încheiat contracte în care erau prevăzute toate mâncările, beuturile și fixate prețurile lor. La gară trebuia să aștepte pe oaspeții 15 trăsuri gratuite. În oraș am angajat 170 cuartire gratuite ș. c. l.

Dar' în mijlocul acestor aranjări încep până și „cofarițele“ a sbrîni că: „nem lesz semmi az odai bábból“. Asemenea îmi referă cu îngrijire ospătarul Képes.

Indemnat de aceste svonuri merg de întreb la casa orașenească, dacă s'a revocat cumva îngăduința.

Drept răspuns 'mi-se spune că „ba“.

Deci eu continuz cu pregătirile pentru bal și sfințire.

În fine nu cumva pretura să-mi facă vre-o greutate, cerc și aflu titlu de a-i notifica ex offio sub nrul parochial 113 ex 1893 (25/VIII), că în Tășnad la 3 Septembrie are să se facă sfințirea bisericii românești, ear' în acea zi seara un bal în favorul numitei biserici și deci aparținând preturii susținerea ordinii, să-și facă datoria. Asta am făcut-o odată, ca să nu poată zice pretura, că n'a avut previe cunoștința oficioasă despre cele-ce au să urmeze, ear' de altă parte nu cumva să expun publicul dela sfințire și dela bal la cine știe ce „civilisări“, à la Oradea-mare.

Vremea trece — și pretura tăce. Eram în drept așadar a crede, că n'am să fiu surprins.

Precis la 12 oare din zi cu data de 30 Aug. îmi vine un expres al ospătarului și îmi spune că balul este oprit.

Stante pede plec, și după multe cercări și îndrumări isbutesc a afla pe protopretorul Bölöni Bálint acasă la el. Spunându-i vorba de ce îl incomodează acasă, îmi spune, că zeu cam așa stă treaba, că nu vom ave bal.

După multă dispută, în care 'l-am adus la neputință a mai pute obiectiona, mă roagă să aștept până în ziua următoare la oarele 4 d. a., pe când adevă are să-și sosească o telegramă dela vicecomitele Szikszay la întrebarea lui oficioasă, dacă s'ar pute ori nu permite ținerea unui bal și a sfințirii bisericii peste tot din pricina holerei ce bântue în țeară. Erau oarele 7 seara când isprăvisem cu pretorul.

În ziua următoare dimineața la 6 oare mă aflu în oficiul preturii, unde primind eu că am hotărât prevedere, că ne va fi interzis balul eventual și sfințirea, cer nrul oficio sub care 'mi-se va da decisiul, care 'l-am și intercalat în textul scriptei mele oficioase nr. 118 par., scriptă cu care apelăm previe contra fitoarei opreliști. Îi arăt la dorința sa pretorului conținutul recursului meu oficios, la ce d-sa deveni cum incurcat și încep a bălba și una și alta fără nici un înțeles. Destul să spun, că această scrisoare se sprijina pe niște argumente factive, înaintea căror dl vicecomite trebuia sau să se plece sau să recunoască că în comitat se măsură cu două măsuri.

Dar' o adevărată gâlfezeală, deși numai momentană, îl cuprinse pe dl pretor când fi arătai următoarea telegramă expedită ministrului de interne sub Nr. 198.

„Hieronymi, belügyi miniszter

Budapest.

La 3 Septembrie era să se arangeze un bal în sensul concediului oficios Nr. 2076 adm. în folosul bisericii gr.-cat. din Tășnad cu ocaziunea sfințirii ei. Îngăduința însă sub pretextul holerei s'a revocat prin oficiul pretorial al nostru.

Contra acestei opreliști recurez.

Căci dacă balul arangiat în Tășnad la 20 August a. c. în favorul reuniunii de înmormântare n'a propagat epidemia; dacă nu o propăgă această concertul și balul ce se va da în Careii-mari la 2 Septembrie, nu țirurile vestite din Tășnad, nu sfințirea noastră de biserică întocmai precum nu o poastră sărbătorile hramului bisericii romcat., toate cercetate de mii și mii de oameni din toate părțile: pentru-ce ar propaga primedjia epidemiei chiar balul nostru, care mai are și caracter bisericesc?

Rog să binevoiti a retrace pe cale telegrafică numita opreliște.

George Stanciu, pretor.

În scripta mea oficioasă, îmi aduc aminte, că-i puneam întrebarea vicecomitelui, dacă și de când ar fi chemice dovedit, că greco-catolicii și peste tot Românii ar fi nutrind mai mulți bacili de holeră, decât alți muritori; și de unde atăta părănteașă îngrijire pentru noi acum odată?

La acestea primesc la 31 August, oarele 5—6 seara următoarea telegramă:

Copie. Telegramă nr. 52/1893. Protopretorului în Tășnad.

Sfințirea bisericii de Tășnad se poate concede; însă afară de preotul fungent și puțini alții, nime din comitatele mărginașe ori alte oficiate nu este iertat să asisteze. Cina și balul nici la un cas nu se vor pute ține.

Vicecomitele.

Nr. adm. 4818—1893.

On. Domn. George Stanciu, pretor în T.-Sărad.

Spre știință și acomodare se comunică.

Tășnad, 31 August 1893.

Korisánszky, pretor.

În ziua de 1 Septembrie îmi comunică protopopul o scrisoare a vicecomitelui drept răspuns la apelația mea și la telegrama adresată ministrului de interne. În aceasta 'i-se poruncește protopretorului să intervină pe lângă mine și să mă liniștească, capacându-mă și încredințându-mă despre aceea, că d-sa, vicecomitele nu poartă vina acestui lucru, ci singur comisia higienică a comitatului, care așa a hotărât, cum d-sa a telegrafat.

Mă depart dela pretură abdicând de ori-ce răspundere, dacă între oaspeți vor fi și oameni din ținuturile inficiate, și aceasta pe cuvânt, că n'am timp fisic să-i avizez; dar' cer, ca ceea-ce nu pot eu face, să facă pretura exoffo, telegrafând în toate părțile. Îmi promite pretorul, ear' la oarele 5 d. am vine în persoană și-mi referă, că a telegrafat la toți pretorii din giur unde grazează holera, deci să n'am frică, că oameni cu holera nu ne vor sosi la festivități.

Bine, îmi zice, că n'am să pot juca, căci noi n'am să avem n'am avut cas de holera.

Din acest motiv mă pun și expedez la 2 Septembrie, la 10 oarele 10 dimineața, următoarea depeșă ministrului de interne:

„Intarząc pretura noastră bal de mâne seară, această o aduc exoffo la cunoștința locuitorilor din locurile inficiate de holeră.

„Deci ne mai subversând astfel pericol cer să binevoiti a revoca prin pretură nemotivata opreliște a balului nostru. Oaspeți soșese deja. Preotul român din Tășnad“.

La 3 Septembrie, adevă ziua balului, oarele 12 din zi, îmi trimite protopretorul un bilet, cu care mă avizează, că ministrul susține opreliștea.

Mai trebuie să adaug, că pretorul-suprem cu nr. adm. 4818 ac. îmi concede sfințirea și prânzul comun.

Concluzii.

Dacă reuniunea de înmormântare 'i-a fost permis să aranjeze bal; dacă la 2 Septembrie seara atât în Carcii-mari, cât și în Șimleul-Sălvației s'a permis fără frică de holera ținerea unor două baluri, dacă însași sfințirea de biserică, la care au luat parte cu miile popor și inteligență, atât din Selagiu cât și din părțile inficiate de holeră (Sr. Dorolț, Giungiu, Jobj, Vezend, Genciu etc.) n'au adus holera; dacă sărbătorile Șvabilor catolici numite Kirch, Bei-uri; dacă țirurile din orașele inficiate, cum sânt Careii, Sătmarul, Orosháza etc., nu aduc holera; și în fine dacă balul nostru, curățit cum am arătat mai sus, de oaspeții inficiați de holeră, nu mai putea să aduc primedjii: cum oare nu s'a conces chiar din pricina holerei? Evident, că holera le servește Ungurilor de o binevenită firmă de a ne opri până și cele mai nevinovate conveniri.

Fiarele sălbatice în codri și câmpii le este iertat să se joace și desmerde în felul lor: Românii însă nu??

Oare fi bine dacă s'ar înființa într'un centru care românesc în arhiv național, care să primească la sine toate actele de felul acestor de aici, ca tot atâția „corpus delicti“ ai cărmacilor noștri unguri. Acestea ar forma bun material de memorand.

În urmă mai trebuie să spun, că micul Tășnad încă se pregătise la demonstrări à la Oradea. Ba sub decursul prânzului comun și osoade peatră pe acoperișul restaurantului, ceea-ce eu am retăcut oaspeților prezenți, și am avisat pe pretor. Noroc, că nu s'a repetit petrele, căci zeu 5—6000 suflete ce erau de față prea ușor ar fi putut să facă un strâșnic „refrain“, să le treacă de șagă voinicșilor. Pol, apoi constata și aceea, că precum s'a cutremurat Ierusalimul văzând pe Isus intrând cu pompă în el: întocmai s'a cutremurat și spăriat Tășnadul văzând cum roesc cetele de popor sub falnicii rapori ai bisericilor lor. Acest număr de popor a făcut o impresie deprimătoare asupra domnișorilor Unguri.

Dumnezeu ajute dreptății!

G. Stanciu,
preotul Tășnadului.

CRONICĂ

Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină se va muta pe la mijlocul lunii curente pentru câteva săptămâni în Budapesta, spun foile maghiare.

Noul ministru de războiu, care după cum am anunțat, și-a ocupat deja postul Sămbăta trecută, a primit alaltăieri prezentarea generalilor și comandantilor de trupe ai corpului IV. de armată din Budapesta. Prezentarea s'a făcut prin comandantul de corp prințul Lobkowitz.

Pentru Dr. Vasile Lucaciu administrația ziarului nostru a primit astăzi suma de 5 fl., dela dl Alexiu Stupa din Capolnoc-Manăștur, colectată dela Ana China, a noșce diplomată din Poiana-Porcului. Această sumă s'a expedit dela la destinațiunea ei.

Infamie maghiară. Cât de infame și de impertinente sânt foile maghiare dovadă despre aceasta și următoarea scrisoare ce ne adresează un amic al foii noastre: On. redacțiune! În coloanele mult iubitului ziar „Tribuna“, am avut onoarea de a fi publicat în trăsături generale neobrăznicia unui fiu arpadian, când cu mergerea Maiestății Sale la concentrarea de armee pe teritoriul unei părți din comitatul Aradului, a strigat în gara din Borșineu „abzug!“ la adresa gloriosului nostru Monarch. Poporul român numai condamnă a putut această purtare nealeală, dela un prăpădit din ceata maghiară. În urma notiței trimise, foile maghiare mărsave, ca toate ale lor, au interpretat în diferite chipuri purtarea netrebnicului neaș maghiar, unele însă, ca „Arad és Vidéke“ s'a năpusit asupra Românilor, punându-o pe contul unui Român de aici, că adevă acesta în decursul preumblării Maiestății Sale prin Borșineu a strigat „abzug“. Mincinoasa „Budapest“ însă, se pune pe altă cale, și pe Dirhan Ede, faimosul apoteocar căzut Maghiar, îl face Român din Cermeiu, ca pe un atare, care a strigat „abzug“, și contra căruia un Român de aici a intentat proces de leșă maiestate la județ. Este clar, că soarele mistifică adevărul din foile Maghiare, îndată-ce vom ști că Dirhan

Ede, maghiar, este dat în judecată de un Român. Noi le zicem să le fie rușine, impertinenței mincinoși.

Cardinali noi. Corespondentul din Vatican dela „Politische Correspondenz“, împărtașește, că în luna lui Decembrie Papa va convoca consistorul, în care se vor numi cardinali mai mulți prelați italieni și străini.

Reprezentanța comunală a orașului, va ține Luni în 9 Octomvrie ședință. Ordinea de zi este următoarea: Proiect privitor la înființarea unui motor electric pentru orașul Sibiu.

Aurel Pop — trăește. Cetim în „Timpul“ ce ne sosește acum: În „Revista ziarului“ căutăm să cităm diferitele organe de publicitate, fără distincțiune de culoare politică. Astfel n'a s'atmplat să cităm alaltăieri și pe „Adevărul“, care istoria un fapt despre a căru veracitate ne îndoiam, dar' pe care nu avusesem timp să-l controlăm. „Adevărul“ vorbea despre sinuciderea unui tânăr student din Transilvania, anume Aurel Pop, care s'ar fi aruncat la gara de Nord sub roatele locomotivei. Causa acestui act de desperare ar fi fost miseria. Toată această istorie pare a fi fost inventată de „Adevărul“, nu știm în ce scop. Aurel Pop n'a suferit de miserie cât astat în București, nu s'a sinucis și se află sănătos în Viena, unde studiază la politehnica de acolo. Înregistram cu bucurie desmăștierea aceasta, deși ne este inexplicabil, cum a putut o știre apucată din vânt să fie lățită în toate foile bucureștene cu detaliile amănunțite.

Vite de prăsilă rasa Pinzgau — vândute. Ieri în 6 Septembrie n. la oarele 2 d. a. a sosit aici transportul de vite de prăsilă, cumpărate prin dl S. P. Barcianu, exmis al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului“, la fața locului în Salzgurg. La prima privire a vitelor desvagnate a bătut la ochi superioritatea rasei față cu prăsilă noastră indigenă. Frumuseța fiecărui exemplar denotă cunoștința perfectă a cumpărătorului pe terenul culturii de vite. După spusele tuturor specialiștilor în acest ram al economiei, vite frumoase ca cele cumpărate prin dl Barcianu nu s'au văzut până acum în Sibiu. De aici se și explică, că cu excepțiunea alor 2 tăureni toate celelalte capete de vită în scurt timp au fost vândute, cu toate-că publicațiunile comitetului central relative la sosirea și vânzare făcute în grabă, abia au străbătut în puține comune. În transportul sosit ieri au fost 29 capete vite mai mari și 3 vitei mai mici dintre care 4 tauri, 3 vaci cu mic, 1 vacă, ce are să fete în zilele proxime, 14 juninci fătoare care vor făta cam pe la sfârșitul lui Apr. 1894 și 7 vițelușe între 5 și 7 luni. Cu tot prețul ureat al vitelor, căci în prețul de cumpărare au fost computeți și speșele de transport aproximativ cu 128 fl. pe vagon, concurența între cumpărători a fost foarte mare. Cei doi tauri s'au vândut cu prețul dela 185—200 fl., vacile cu lapte cu prețul până la 260 fl., junicile cu suma dela 190—240 fl. și vițelele cu prețul dela 85—110 fl. și s'au cumpărat de membrii reuniunii cu locuința în Sibiu, Rășinari, S-Sebeș, Boita, Gura-Ritului etc. După condițiunile stipulate de comitat, cumpărătorii au deus la cassa reuniunii 20 fl. din prețul vitei, ear' restul se soșese în trei rate, și anume: rata I. la 3 Maiu 1894, rata a II-a la 3 Maiu 1895 și rata a III-a la 26 Aprilie 1896, la care se compute și anticipația de 20 fl. După prețul re-tant interese nu se soșese. Transportul al 2-lea cu 21 vițele în vârsta dela 5 luni până la un an, după informațiunile ce le avem, va sosi aici peste vre-o câteva zile. Atragem deci atențiunea me.nbrilor reuniunii agricole asupra țirului avantajos ce-l pot face cumpărând vite de prăsilă sas Pinzgau.

Logodnă. Din Zam ni-se anunță logodna dlui Alexandru Petrovici, comerciant cu dșoara Ana Rațiu tot de acolo.

Necrolog. Din Otlaca se anunță în cetatea din viață a preotului Dimitrie Popovici, întemplată la 5 c. n. Răposatul a fost de 56 ani și a păstorit biserica din acea comună 29 de ani.

Atentatul în contra primatului Vaszary. Mihail Csolici, care a săvârșit atentatul asupra primatului Vaszary a fost condamnat la 10 ani temniță și afară de aceea la pierderea drepturilor cetățenești pe 10 ani și la purtarea speșelor de proces. Csolici ascultă sentența liniștit.

Disolvarea noului partid kossuthist. Numărul membrilor noului partid independent sub conducerea lui Eötvös și Otto Hermann scăzând numai la șese inși, partidul se va disolva în curând, spune „Pesti Hirlap“. După aceeași foaie, disolvarea s'ar fi întemplat deja, numai că nu s'a constatat încă în mod oficios. De cap să le fie!

„Pester Lloyd“ confiscat. Numărul de Marți al ziarului „Pester Lloyd“ a fost confiscat în Praga, pentru reproducerea verbală a manifestului Cehilor-tineri.

Deschiderea școlii de agricultură din Geoagiu. La 15 c. se va face deschiderea solemnă a noiei școlae de agricultură maghiare din Geoagiu-de-jos în prezența ministrului de agricultură. Sărbarea se va începe la 14 c. în Orăștie și se va continua în ziua următoare în Geoagiu. De însemnat e că școala s'a ridicat din banii Kultur-egylet-ului și va fi botezată după numele contelui Kun-Kocsárd.

Principele Frideric Leopold de Prusia, după-cum se depeșează din Viena, a sosit cu trenul curier de alaltăieri acolo, venind dela Kernhof.

Oficer în rezervă degradat. Ministrul comun de războiu al Austro-Ungariei a degradat pe un oficer în rezervă din cauza opiniunilor sale socialiste. Un juriu de onoare hotărî că el desonorase corpul oficerilor, lăudându-se că este socialist. El aprobă în public un discurs rostit de Adler, unul dintre șefii partidului socialist, și declarase că preferă mai bine să renunțe la gradul său decât să-și schimbe ideile.

M. Sa regele Carol, după-cum cetim în foile din București, va pleca mâne dela Sinaia la Tecuci, pentru a asista la manevrele de cadre. M. Sa va fi însoțit de agitanții col. Bereșteanu și loc. col. Perticari. La Tecuci regele va fi primit de dl general Lahovari, ministru de războiu și de generalii Arion și Fălcoianu.

Statistica cultelor în România. Sânt în România 218 biserici întreținute de stat, 5909 biserici întreținute de comune și 660 întreținute de particulari, din donații etc., peste tot 6787 biserici. În afară de acestea mai sânt: 130 biserici romano-catolice, 18 biserici protestante, 16 biserici armeno-gregoriane, 28 biserici lipovane, 305 sinagoge și 260 giamii în Dobrogea. Numărul preoților și diaconilor care slujesc în bisericile române este de 6371, din care 3871 au făcut seminarul cu 4 clase, 114 au terminat seminarul cu 8 clase, ear' 11 sânt absolvenți ai facultății de teologie. La celelalte culte, numărul preoților este: La romano-catolici 80; protestanți (pastori) 19; armeno-gregoriani 17; lipovani 19; israeliți (hahami) 169; mahometani (hogi) 311.

Modificarea uniformei infanteriei române. Cetim în ziarle de dincolo: M. S. regele a semnat decretul pentru modificarea uniformei infanteriei române. Eată în ce constă aceste modificări: S'a prescris ca gulerul să fie drept la tunică și la bluza trupe, astfel ca să fie uniformitate între oficeri și trupă. La încălțăminte s'au prevăzut opincile. S'a adăugat semnul de identitate, care trebuie purtat de toți soldații în casa de războiu. S'a introdus ranița pentru soldații care nu sânt călări. Greutatea ei va fi de 1600 grame.

Ovațiuni unui distins artist român. Cetim în „Voinea Națională“: Deosebite calități artistice ale compatriotului nostru, tenorul Ioan Dumitrescu 'i-a atras admirațiunea și simpatii în Rusia; la Varșovia, Moscova și Charkov public și studenții universitari 'i-au făcut adevărate ovațiuni, oferindu-i daruri prețioase, între care și o coroană cu inscripția: *al temere senza pari*. Măiestrul Schulz Evler scrie penru articolul nostru o operă, care se va reprezenta la teatrul imperial din Moscova. Dl Dumitrescu actualmente e angajat la marele teatru Liceod-Barcelona (Spania) de unde apoi va cânta la teatrul St. Carlo din Neapoli și Scala din Milano în stagiunea de iarnă și primăvară.

Petrolul dela Gova ca mijloc în contra febrei tifoide. Cetim în „Voinea Națională“: Progresul medical român dela 19 Septembrie c., în primul seu „București“, publică o scrisoare a domnului colonel Tr. Zorileanu, asupra petrolului dela Gova, ca mijloc terapeutic contra febrei tifoide, întrebuințat de d-sa cu un succes surprinzător de bun la doi pacienți suferind de asemenea maladie. Dacă noue experiențe vor confirma această reușită, apoi terapeutică morbilor infecto-contagioși se va înăvuiți cu un puternic antiseptic. Asemenea experiențe s'au început și la infirmeria de boale de ochi dela Teiș, cu apa clorosodico-sulfidrică dela Gova, contra conjunctivitei granuloasă, cu un succes, după cât sântem informați, încurajator.

DI Mocean, distinsul profesor de gimnastică din București, însărcinat de ministrul instrucțiunii publice al României să viziteze școlaele din Chicago și să studieze diferitele sisteme de gimnastică aplicate în America, a făcut un amănunțit raport în această chestiune. Studiul dlui Mocean, zice ziarul „Teara“, este o lucrare de o înălțată valoare.

Memoriile principelui Bismarck. „Frankfurter Zeitung“ a publicat din cercuri bine informate, că principiele Bismarck și-a vândut memoriile sale unei firme mari din Germania indică pentru suma de o jumătate de milion de mărci. Publicarea memoriilor se va face după moartea principelui.

Boala lui Bismarck. În privința boalei lui Bismarck știrile sânt foarte divergente. În vreme ce foile amice cancelarului de fer, ca „Hamburger Nachrichten“ anunță, că principiele e pe cale a se însăbătoșa, alte foie constată chiar contrarul. Astfel „Rudolfstädter Landeszeitung“ pretinde a fi informată din isvor foarte sigur, că zilele excancelarului sânt numărate, el nu va mai părăsi orașul Kissingen cu viață.

Biroul interparlamentar pentru arbitragiu și pace se va întruni în Bruxela, în 12 Octomvrie n. c. Sânt reprezentate țerile: Danemarca, Prusia, Austria, Spania, Franca, Anglia, Italia, Norvegia, Holanda și România, care este reprezentată prin dl V. A. Urechii, venerabilul președinte al Ligii culturale. La ordinea zilei vor fi: un regulament pentru administrarea internă a biroului și statutele reuniunii interparlamentare.

Rectificare. In articolul „Femeile noastre si limba romana” din numarul nostru 211 s-au stracurat mai multe erori de tipar, pe care datoriti suntem sa le rectificam. Astfel in pasagiul al treilea rindul al cincilea in loc de „...fice necunoscutoare” etc. se citea „...fice necunoscutoare”;

Corpul ofiterilor francezi. Anuarul militar de pe 1892 arata, ca in armata franceza s'au scris 76.500 de ofiteri. La infanterie sunt 188 coloneli, 228 loc. coloneli, 1054 majori, 4324 capitanii, 6540 locotenenti si sublocotenenti. La cavalerie sunt 88 coloneli, 73 loc. coloneli, 280 majori, 1023 capitanii, 2104 locotenenti si sublocotenenti. La artillerie: 80 coloneli, 107 loc. coloneli, 391 majori, 1559 capitanii, 1597 locotenenti. In armata intreaga se afla 4766 medici.

Procesul cabinetului Avacumovic. Membrii cabinetului Avacumovic, dupa cum se scrie din Belgrad, isi vor prezenta in curand tribunalei de stat scrisorile de apărare. Se crede ca sentinta se va aduce inca in decursul acestei luni.

O scrisoare a lui Menotti Garibaldi. Se deoseaza din Paris cu data de 5 Octombrie n.: Menotti Garibaldi a adresat din Roma secretarului ligei franco-italiene o scrisoare, rugandu-l ca se felicite in numele sau pe acei curajosi Francezi si Italiani, care in inima Franciei lupta pentru pacea intre cele doua natii unisurori de ginta latina.

Holera. Stiriile mai noue despre holera constata, ca de alaltăieri pana ieri s'au ivit in 17 comune casuri noue de holera.

VARIETATI.

(Sfantul Bismarck.) Ziarul german „La Plata” (America) publica urmatoarele rinduri trimise de un cetitor: Sunt multi ani de cand eu am adus in provincia La Plata din Corrientes tablourile defunctului impărat Friederic III si ale lui Bismarck. Le atrnasem in coliba mea situata cam vre-o 10 lege de fluviul Paraguay, adeca intr-o regiune unde nu se vede nici o urma de civilizatiune. Fericirea ce o aveam privind cele doua tablouri a fost turburata in curand. Doua femei din Paraguay abia observaseră tablourile si au si ramas inmarmurite la vederea celor doi... sfinți (Santos).

Mai cu seamă „el Santo monoti con el curuzu e el cisetuchă” (sfântul alb cu cruce si cu cutit mare la brău) le atragea privirile. Când le-am zis, că „sfântul alb” se cheama Bismarck si că e „un hombre nui bravo” (un om foarte brav) n'au voit să mă crează. Pentru ele amândouă figurile reprezentau niște sfinți.

Întro zi intorcându-mă acasă dintr-o excursiune, găsesc înaintea odăii ceară topită. Întreb pe talmaciul meu ce s'a întâmplat. El îmi spune, că cele două femei au o rudă bogată, care e bolnav și cu toate rugămintele lor la dumezeii sēlbaticilor, nu se mai vindecă. Atunci au venit să se închine la „sf. alb cu cutit mare la brău”, au aprins lumânări groase de reșină, s'au așezat jos și au început să bea „Mate” (un fel de rachiu) până ce a ars reșina.

Peste vre-o câteva săptămâni, care nu-mi fu mirarea, văzând pe cele două femei venind la mine însoțite de altele. Ele 'mi-au spus, că ruda lor s'a vindecat și-mi cereau să le dau pe „sfântul Bismarck”. Nu puteam să resist, fiindcă îmi era teamă de răsunarea lor.

Tabloul lui Bismarck a fost împachetat bine și dat femeilor.

Ele l-au dus acasă, și l-au ridicat un altar. De atunci Bismarck vindecă pe mulți bolnavi, ear' sfinții sēlbaticilor au rămas de rușine.

Din public.*

INVITARE

la adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur”, care se va ține în școala gr.-or. din Mediaș, la 2 oare d. am., în 14/26 Octombrie a. c.

Mediaș, 6 Octombrie 1893.

Maria Roman, președintă.

Dare de seamă și mulțumită publică.

În urma apelului nostru publicat au incurs până acum oferte benevole în favorul nostru edificăndei noastre școale, dela următorii marinimoși domni și doamne:

Cu lista nr. 25 a contribuit dl Ioan Rusu, protopop al Sibiului fl.

Cu lista nr. 215, colectant dl Alexiu Iliș, preot în Lemnii au contribuit: Alexiu Iliș, preot în Lemnii 1 fl. 50 cr., Nicolae

Hosszu, proprietar 2 fl., Iuliu Peter, învățător 50 cr., Simeon Pop 40 cr., Ana Pop 20 cr., Iva Sabon 10 cr.

Cu listele nr. 318 și 402 au contribuit: Simeon Rodean, econom 1 fl., George Brat, econom 50 cr., Vasile Iuga, econom 50 cr., Petru Iuga, preot 40 cr., Ioan Bratu, învățător, ca colectant 30 cr., Dumitru Iosof, învățător, ca colectant 30 cr., Petru Iuga, învățător 20 cr., Pantelemon Banciu, primar 20 cr., Dionisie Miclăușan, econom 10 cr., Avram Florea, econom 10 cr., Nicolae Hânsa, econom 20 cr., Pantelemon Prica, econom 10 cr., Ilie Zeic, econom 20 cr., Dionisie Iuga, econom 10 cr., Ioan Nan, econom 20 cr., Dumitru Iosof, Dumitru Iuga, econom 10 cr., Ioan Vlad, econom 10 cr., Gligor Cămpăan econom 20 cr., Avram Bunea, econom 10 cr., Ioan Frăcea, econom 14 cr., Petru Rodean, econom 10 cr., George Bărgan, econom 10 cr., Petru Hânsa, econom 10 cr., Dumitru Stancă, econom 10 cr., George Hansa, econom 10 cr., Avram Gligor, econom 10 cr., Vasile Iuga 10 cr., Ioan Tichil, econom 10 cr., Ilie Floaș, comerciant 30 cr., Stefan Brat, econom 30 cr., George Nan, econom 20 cr., Dumitru Zeic, econ. 1 fl., Stefan Milea, notar 20 cr., Ioan Iosof, preot 50 cr., Dela mai mulți muncitori 90 cr., toți din Tilișca.

Cu lista nr. 30, au contribuit: Dr. Coriolan Pap, avocat în Oradea-mare, ca colectant 1 fl.

Cu lista nr. 481 au contribuit: Octavian Popescu, proprietar în Ighiel, ca colectant 1 fl., Procopiu Costea, preot în Ighiel 40 cr., Ilie Hălăbău, econom în Ighiel 30 cr., Dionisie Truța, preot în Telnă 50 cr., Raveca Popescu din Ighiel 50 cr., Dionisiu Popescu, învățător în Ighiel 30 cr., Maxim Diac din Ighiel 20 cr.

Cu lista nr. 29 au contribuit: Florian Cocian, avocat în Szilagy-Cseh, ca colectant 2 fl., Dumitru Suciu, avocat în Szilagy-Cseh 2 floreni.

Dela credincioșii din Sz.-Feleac S'a colectat dela: Mihail Baciu, preot în S.-Feleac 5 fl., Stefan Todoran, proprietar 2 fl., Condrate Curtean 50 cr., Teodor Arpastean 30 cr., Simeon Moldovan al Anei 30 cr., Florea Berdean 30 cr., Const Mercan 30 cr., M. Felecan 40 cr., Alexiu Doboș, 40 cr., St. Doboș 1 fl., Grigore Cosma 1 fl., Ioan Maxim, învățător 1 fl., Ioan Curtean 60 cr., Grigore Tomșa 30 cr., Ioan Sevastian 30 cr., Aurel Hatoș 50 cr., Iosif Seplăcan 20 cr., Toader Oșan 1 fl., Iacob Mercău al Gaciții 50 cr., Simeon Mehălean 50 cr., Simeon Moldovan 50 cr., Savu Melan 30 cr., Nicolae Neamțu 30 cr., Simeon Oșan 30 cr., Simeon Seica 20 cr., Toader Mercan 20 cr., Florea Mercan 20 cr., Condrate Seplăcan 1 fl., Iacob Toloș 30 cr., Petru Rus 50 cr., Stefan Mercan 50 cr., Constantin Căținean 50 cr., Ioan Tomșa 30 cr., Mateiu Pop 30 cr., Pavel Hatoș 30 cr., Ioan Cosma 80 cr., George Bendeau 30 cr., Maria Ciontea 50 cr., Iacob Ciontea 50 cr., Ioan Dobieș 1 fl., Pavel Bendeau 50 cr., Pavel Moldovan 20 cr., Toader Rogoșan 20 cr., Grigore Seica 40 cr., Ioan Irimieș 20 cr., Constantin Rus 20 cr., Rafila Cosma 10 cr., Vasile Mercan 50 cr., István Szabacs 1 fl., Grigore Roman 20 cr., Isailă Toloș 50 cr. Suma totală ce s'a încasat până acum e de 51 fl 36 cr. v. a.

Aducem și pe această cale profunde mulțumite atât dlor colectanți cât și dlor contribuți. Totodată acei on. domni care au primit liste de colectare dela noi sânt rugați cu tot respectul a ni-le retrimite acelea cu sau fără rezultat, ca astfel în cel mai scurt timp să ne putem da socoteala.

Sz.-Feleac, 16 Sept. 1893.

Cu deosebită stimă

Mihail Baciu, preot român.

Stefan Todoran, curator.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 7 Octombrie n. (Telegramă particulară.) În casa deputaților a declarat azi ministrul de interne Hieronymi, că cestiunea română nu se poate rezolva fără dispozițiuni pozitive. A fost greșeală a crede, că aceea se poate rezolva prin intențiuni împăciuitoare. O parte a inteligenței stă pe basa programului dela Sibiui. Acesteia îi va tăia firele ce o leagă de România. Fiind apoi contingentul cel mare n'ântuit de agitațiuni, îi dăm inteligență din sinul tinerimii mulțumite și capabile de guvernare. (Cam confus. Red. „Trib.”) Statul are datorința să îmbunătățească starea preoților, să se îngrijască de creșterea lor în spirit patriotic, ear' pe teritoriile locuite de naționalități, e necesară o administrațiune mai bună.

Bibliografie.

A apărut:

Discursul de apărare rostit de dl Ioan Russu Șiraniul înaintea curții cu jurați din Cluj în ziua de 12 Septembrie n. în a' XI. proces de presă al „Tribunei”. Sibiu. Tiparul „Institutului Tipografic”.

A apărut:

Catechism pentru învățământul religiunii dreptcredincioase-răsăritene în școlile primare de Moise Toma. Edițiunea VI. prelustrată de Simeon Popescu. Editura erezilor lui Moise Toma. Sibiu, 1893. Tipografia arhidieceșană.

În editura tipografiei H. Goldner din Iași a apărut:

Ântăiul volum din „Antologia latină” sau „Floarea poezilor și prozatorilor latini” din toate veacurile, de Xenophon C. Georghiu, profesor la liceul din Iași. Cuprinzând bucați atât din autorii anteriori lui Cicerone și Virgiliu, cât și din toți autorii epocii clasice și literatura patristică. Cu note explicative de istorie, literatură, filologie, metrică etc., pentru usul școlaelor secundare, preparațiune la bacalaureat, studenții școlaelor normale superioare și ai facultăților de litere. Prețul unui volum 3 lei = 1 fl. 50 cr.

Al 2-lea și ultimul volum e deja pus sub tipar și va apăre în curand. Acest volum va conține la sfârșit biografia și operele tuturor scriitorilor citați în ambele volume. Se află spre vânzare la toate librăriile.

„Antologia Română”, de Miron Pompiliu pentru usul școlaelor secundare de ambele sexe. Prețul 2 lei 50 sau 1 fl. 25 cr.

„Marele dicționar latin-român” complet, lucrat după cei mai buni lexicografi ca: Bréal, Mühlmann, Quicnerat etc., de Ioan Nădejde, profesor în Iași. Cel mai voluminos din toate dicționarele latino-române. Prețul unui exemplar 10 lei sau 5 fl. Se află de vânzare la toate librăriile din țeară.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la toate librăriile din România și la autor:

Ediția a IV. din Gramatica practică a limbii germane, de G. Coman. Partea I: Etimologia, p. II: Sintaxa și p. III: Crestomația. Un dicționar complet germano-român romano-german este anexat gramaticii. S'au adus îmbunătățiri deosebite noiei ediții și o putem recomanda ca cea mai bună gramatică spre a studia limba germană, atât profesorilor cât și particularilor care se îndeletnicesc cu studiul acestei limbi.

De același autor se află și următoarele opere:

Gramatica limbii latine, cu sintaxa ei. Gramatica limbii grecești.

Istoria lumii vechi, cu un atlas istoric deosebit de manual, însă conținut în prețul manualului. Hartele sânt lucrate în litografie cu colorii.

Căllindarul zilei.

26 Sept. 8 Oct. 1893.

Iulian: Ad. S. Ioan Ev. Gregorian: Brigita. Soarele: răsare 5.53 apune 6.13

Buletin meteorologic.

Sibiui, 7 Oct. n. 10 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică în mm., Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului. Observată: 728.6, Diferența din presiune: +0.7, Temperatura: +13.4, Maximal: +26.7, Minimal: +11.4, Direcția: S.

Din țeară 23 Sept. n. 8 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul (direcția și tăria). Stațiuni: Budapesta, Sătmar, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Sosiți în Sibiui.

La 7 Octombrie n.

Hotel „Neurhner”. I. Weiss și Stingerl din Viena, A. Hărl din Bunsbach, toți comercianți. E. Mișelbacher din Sighișoara. Hotel „Habermann”. Al. Petreu. I. Moldovan, student din Petroșeni.

Teatru orașenesc.

Duminecă, 8 Octombrie n. 1893:

„Der Zigeunerbaron”.

Operată de Ioan Strauss.

Economie.

Impozitele asupra vinului în Germania. Se depeșează din Berlin: „Norddeutsche Allg. Zeitung” comunică punctele esențiale ale proiectului de lege relativ la impozitul asupra vinului. Impozitul e fixat la 1 la 100, după valoare. Impozitul impetriului lovește numai vinurile scumpe; celelalte vinuri sânt lovite de impozitul statelor federale. Comunele au și ele dreptul să impună vinurile, însă în oare-care proporțiuni.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 22 Septembrie v. 1893.

N. V. Perlea lui Jaschek, grâu 3270 hect. 7.70 lei. Sigmund Straus lui L. & M. Feitler, ovės 1000 hect. 10.70 lei. P. Georgiadeon lui A. Kirschen, ovės 1400 hect. 10.40 lei. Sigmund Straus lui L. & M. Feitler, orz 1250 hect. 9.70 lei. Sasu & Nistor lui Löbel, ovės 7500 hect. 10.60 lei. Sasu & Nistor lui M. Roth, grâu 1500 hect. 9.02 lei. Sasu lui F. Carnevali, grâu 1350 hect. 8.20 lei. Horovitz lui Friedenberg, grâu 800 hect. 8.50 lei. Galano & Luludi lui F. Carnevali, porumb 1330 hect. 4.75 lei. Copsida lui Friedenberg, grâu 7800 hect. 8.36 lei. Paraschiachi lui Kirschen & Lobel, 3000 hect. 9.10 lei. Paspatti lui I. Hirsch, 5000 hect. 7.70 lei. V. P. Sasu lui I. Millas & fiu, orz 1575 hect. 7.72 lei. S. Blumen lui M. Cohen grâu 2570 hect. 8.17 lei. S. Blumen lui M. Cohen, grâu 3000 hect. 8.10 lei. Portocala lui Bloch, porumb 1152 hect. 8.35 lei. Portocala lui Bloch, & Co., porumb 1450 hect. 7.50 lei. Fulga lui Cațaitis, grâu 1700 hect. 8.70 lei. Horovitz, lui M. Cohen, grâu 7000 hect. 12 lei. S. Blumen lui Kirschen, & Diamandi, porumb 8000 hect. 7.30 lei. Gussi Kirschen, & Loebel, grâu 500 hect. 7.35 lei. Frateli Bach lui I. Millas & fiu, grâu 5000 hect. 9.20 lei. Zamprescu lui A. Embirico-grâu 3450 hect. 8.66 lei. Sassu lui Millas, grâu 1150 hect. 9.25 lei. Gussi lui M. Vechsler, grâu 500 hect. 8.20 lei. V. P. Sasu lui Feitler, ovės 1200 hect. 11 lei. Cucleli & Mihailidis lui M. Vechsler, porumb 8800 hect. 6.34 lei. Cucleli & Mihailidis lui M. Vechsler, porumb 7200 hect. 6.34 lei.

Cereale sosite:

Pe apă: grâu 190.810 hect., porumb 195.500 hect., orz 5790 hect., meu 9200 hect., seacă 6500 hect., fasole 4000 hect., ovės 1460 hect.

Pe uscat: grâu 158.860 hect., porumb 95.500 hect., orz 14.750 hect., meu 2300 hect., seacă — hect., fasole 3500 hect. ovės 7000 hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Mediaș, 5 Octombrie n. Grâu frumos hectolitru fl. 5.— până fl. 5.25, grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50, seacă fl. 3.20 până fl. 3.60, cucuruz fl. 3.50 până fl. 4.—, ovės fl. 2.20 până fl. 2.40 orz fl. 2.80 până fl. 3.—, sēmēnță de cânepă fl. 6.— până fl. 7.—, sēmēnță de in fl. —.— până fl. —.—, fasole fl. 4.— până fl. 5.—, mazere fl. 6.— până fl. 7.—, linte fl. —.— până fl. —.—, cartofi fl. 1.50 până fl. 2.—, mălaiu fl. —.— până fl. —.—, sēmēnță de cânepă fl. 20.— până fl. 24.—, luminări turnate de sēmēnță fl. 36.— până fl. 40, unsoare de porc fl. 58 până fl. 60, alăună fl. 48.— până fl. 49, cânepa fl. 80.— până fl. 83.—, fân fl. 1.80 până fl. 2.—, sâpun 100 buc. fl. 20 până fl. 30.—, spirt pro hectolitru fl. 56.— până fl. 57.—, carne de vită chilo 44 până fl. 48 cr., carne de vițel 10 cr. până fl. 52 cr., carne de porc cr. 44 până —, carnea de oaie fl. 86.— până —.—, ouă 5 cu 10 cr.

Piața din Blaj, Dela 30 Sept. n. Grâu, hect. fl. 4.— până 4.50, grâu mestecat fl. 3.50 până 4.—, seacă fl. 3.50 până —.—, ovės fl. 2.25 până 2.60 cucuruz fl. 2.— până 2.75, alac fl. 2.— până —.— cartofi fl. 1.50 până 2.50, sēmēnță de cânepă fl. 3.— până —.— fasole fl. —.— până —.—, carne de vită chilo 48 până — cr., carne de vițel — până — cr., carnea de porc 48 până — cr., carne de berbec 26 până — cr., 10 ouă cu 18 până 20 cr.

Piața din Brașov, în 30 Sept. n. Grâu frumos hect. fl. 6.30, de mijloc fl. 5.60, mai slab fl. 5.—, grâu mestecat fl. 4.—, seacă frumosă fl. 3.70, de mijloc 3.50 fl., mai slab —.—, orz frumos fl. 2.30, de mijloc —.—, ovės frumos fl. 1.90, de mijloc —.—, cucuruz fl. 3.—, mălaiu fl. 3.40, mazere fl. 6.—, linte fl. 12.—, fasole fl. 3.50, sēmēnță de in fl. 10.—, sēm. de cânepă fl. 4.—, cartofi fl. 90.—, carne de vită p. chilo 46—54 cr. carne de porc 48 — 50 cr., 10 ouă cu 20 cr.

S'au totgat de rimători în Steinbruch în 5 Oct. n. s'au notat: ungurești bătrâni grei — cr. până —.— cr., de mijloc —.— cr. până —.— cr., ungurești grei tineri 42.— cr. până 43.1/2 cr., de mijloc 43.— cr. până 45.— cr., ușori 46.— cr. până 48.— cr., marfă țerănească grea 42.— cr. până 43.— cr., de mijloc 43.1/2 cr. până 45.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românești de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sēr bești grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc 42.— cr. până —.— cr., transito ușori 40.— până cr. 41.1/2 cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 5 Oct. n. 1893.

Table with multiple columns: Sămănțe, Prețul per 100 chilogr., Căllindatul per hect., Prețul per 100 chilo. Rows include Grâu Bănățeneț vechiu, Grâu dela Tisa, Grâu „Pesta”, Grâu de Alba-Reg., Grâu „Baceta”, Grâu ung. de Nord, Sămănțe vechi ori noue, Săcără, Orz, Ovės, Cucuruz (porumb), Meiu, Hrișcă, Grâu, Cucuruz, Ovės, Produse diverse, Solul, Cursul.

Cursul pieței din Sibiui.

Din 7 Octombrie n. 1893.

Table with 3 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești. Values: Cump. 9.98, vënd. 17.02, 11.80, 10.—, 10.10, 1.30, 1.92.

Bursa de Budapesta.

Din 5 Oct. n. 1893.

Table with 3 columns: Renta de aur ung., Impmuntul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Obligatiunile desp. regalilor, Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hărtie austriacă, Losurile austriace din 1890, Actiunile băncii austro-ungare, Scrieri fonciare ale institut. de cred. și economii, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena.

Din 5 Oct. n. 1893.

Table with 3 columns: Renta de aur ung., Impmuntul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Obligatiunile desp. regalilor, Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hărtie austriacă, Losurile austriace din 1890, Actiunile băncii austro-ungare, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Buouresol.

Table with 3 columns: Renta per 1875 5%, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat. C. F. R. 6%, Impmuntul municipal 5%, Scrieri func. rurale 7%, Idem urbane 7%, Banca-Naț. (500 lei v.șr. intr.), Soc. Dacia-Rom. (250 lei v.șr.), Soc. de Asig. Naț. (200 lei v.șr.), Soc. rom. de reasig., Soc. r. de cou. (250 lei v.șr.), Oblig. Cassei Pensiuilor, Schimb, Loudra 3 luni, Berlin 3 luni, Paris 3 luni, Viena, Agio.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

Spre binevoitoare luare aminte!

Subscrisul îmi iau voe a aduce cu toată onoarea la cunoștința p. t. public, că cu 1 Octomvrie n. a. e. 'mi-am mutat locuința dela numărul 31 tot în

Strada Măcelarilor Nr. 37,

și ca în trecut așa și acum efectueșc tot felul de încălțăminte pentru domni, dame și copii, precum și tot soiul de reparaturi, cu

prețurile cele mai moderate oferind totodată, spre mulțumirea tuturor, marfă solidă și prompt executată. În speranță, că p. t. public îmi va oferi binevoitorul concurs, rămân Sibiu, în Octomvrie 1893.

Cu distincă stimă
Constantin Dragoș,
pantofar.

[2248] 2-6

PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL,

de un efect excelent la morburile de stomac, un medicament indispensabil de casă și popular demult cunoscut.

Simptomele, după care se cunosc morburile de stomac sunt: Lipsă de apetit, slăbirea stomacului, răsuflare a miros greu, blesare, rigăeață acra, colică, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, galbinare, greață și vomare, cărcei de stomac, scaun tare și constipațiune.

Și la dureri de cap, încărcarea peste măsură a stomacului cu mâncări și beuturi, la limbrici, morburile de ficat și hămorrhoidale un remediu vindecător probat.

La morburile numite picăturile de stomac Maria Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expediție centrală prin apotecarul **Carol Brady, Kreamier** (Moravia). Cumpărătorii sunt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror emballage e lipită o fâșie verde cu cuvintele: „Garantez de veritabilitate”. Aceasta fâșie e provăzută și cu iscălitura mea. [1859] 9-43

Picăturile de stomac Maria-Zell veritabile se află în Sibiu: Farmacia **K. Müller**, farmacia **Aug. Teutsch**; Făgăraș: farmacia de **Pildner**, farm. **Schuster**; Sighișoara: farm. **F. Folbert**, farm. **I. H. Weber**.

ESENTE

pentru a produce imediat rum, cognac, precum și toate spirituoasele existente, licoruri fine de masă și specialități furnizeșc în calitate briliantă.

Pe lângă aceea ofer esențe de oțet. 80%, chemicește pure, pentru a produce oțet de vin de o aromă picanță și de cel ordinar.

Recete și placate se alătură grauit la fiecare pachet.

Pentru cel mai bun succes se garantează.

Liste de prețuri se trimit franco.

Carol Filip Pollak,
fabrică de specialități de esențe
PRAGA.

Se caută reprezentanți solizi.

[2160] 3-50

Institut tipografie în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vândare la Institutul Tipografie în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrieu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846 — 1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Aven onoare a înștintării pe onor. noștri cumpărători de bere dela țeară, că noi în urma unui circular al ministerului ung. de finanșe știm împuterniciți să furnișim pentru provincie ca minimum un păttrar de hecto-litru de bere, prin umare terminarea de mai haine pentru un hectoltru întreg s'a sistat.
Sibiu, 5 Octomvrie 1893.
Prima fabrică de bere din Transilvania
a moștenitorilor lui
IOAN HABERMANN
SIBIU.

[2278] 1-8

IOAN HABERMANN SIBIU.

ÎNȘTINTĂRE.

Terno! Terno!

Duceți-vă sau scrieți imediat la d-na Ana Staniczek, în Viena, II. Bezirk, Theresiengasse nr. 2, etagiul II., ușa nr. 24 și acolo veți afla, că numita doamnă, cu numerii norocoși calculați de domnul Ditrichstein

46 87 14

la tragerea vieneză făcută la 9 Septemvrie 1893 a ridicat un terno de fl. 1000.

Numai faptele vorbesc mai clar

și astfel fiecare se poate convinge, că numai combinațiunile lui Ditrichstein poate duce la noroc. Afară de d-na Staniczek au mai câștigat încă 22 persoane, a căror nume și adresă din lipsă de spațiu se va publica mai târziu.

Acela deci, care voește să câștige de sigur, să aplice numai numerii de joc ai lui Ditrichstein și de sigur, că va face terno.

Deci fiecare să scrie dlui Ditrichstein **Maurizio** în Budapeșta (o adresă mai detalată este superfluă) pentru numerii de noroc, să alătură la scrisoare pentru speșele postale 3 mărci de câte 5 cr., răspunsul va urma apoi cu întoarcerea poștei și franco. [2269] 1-1

Asistent

— cu sau fără diplomă — precum și un

practicant

află aplicare sub împrejurări favorabile la

D. Banciu,

farmacist în Seliște.

[2102] 3-3

DIN PUBLIC!

Întorcându-mă din călătoria-mi de afaceri, aduc la cunoștința onor. mei clienți, că pentru

sesonul de toamnă și de iarnă

ce începe am provăzut prăvălia mea

cu stofe de modă, cu haine gata pentru bărbați și băieți, pălării și ghețe,

din fabricele cele mai renumite din țeară și străinătate, având un asortiment foarte ales. Ori-cine n'are decât să facă o încercare și se va încredința, că sunt în plăcuta pozițiune a îndeplini toate trebuințele onorațiilor mei clienți atât în ceea-ce privește prețurile, cât și alegerea de ori-ce calitate a obiectelor.

Având la îndemână un croitor (Zuschneider) absolvat la academia de croitorie care conduce atelierul aflător în casa mea proprie, sunt în stare a face gata în 24 oare ori-ce comandă după măsura luată într'un mod cât se poate de solid și de exact.

Asigurând pe onor. clienți ai mei de un serviciu fără concurență, mă recomand

Cu cea mai mare stimă

ISAK ASCHER,

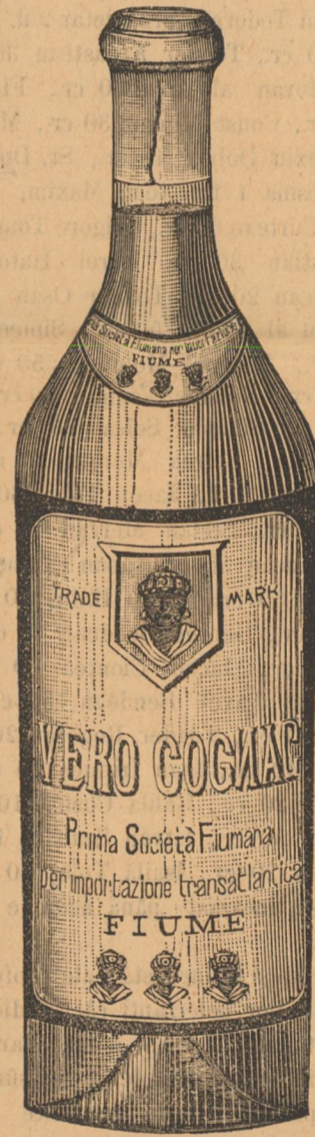
deposit de haine gata pentru bărbați; pălării și ghețe, cel mai mare atelier de croitorie,

strada Cismădiei nr. 6, în casa cea nouă a comădei de corp.

Servesc pe onor. mei clienți și cu plată pe rate în condițiunile cele mai priincioase.

[2038] 6-6

CONTRA HOLEREI! DESTILAT DE VIN.

Adevărat numai

CU CAP DE NEGRU,

a se păzi de falsificate!

De vëndare:

în prăvăliile de coloniale

și

delicatese cele mai de frunte,

la droghuerii,

farmacii,

cafenele și cofetării.

În Sibiu la: [2047] 5-20

Francise I. Wagner și I. B. Misselbacher sen.

Deposit general la:

Dnii PFAU & Comp., FIUME.

Fabricat în țeară!

Ces. și reg. privil.

Prima fabrică de casse ardelenească.

Existând de 12 ani, premiață cu mai multe distincțiuni a lui

A. Géza Öszy,

Quergasse Nr. 39, SIBIU, Hechtgasse Nr. 40.

recomandă

Cassele și casetele șale de fier pentru păștrat bani, cărți și documente

sigure contra focului și spargerii

de construcție proprie a ei și putând fi deschise numai de cumpărătorul însuși. Diferite forme și mărimi, cu prețuri mai ieftine, decât asemenea produse din alte fabrici.

CASSELE

[1316] 33-

sunt expuse vederii cercetătorilor în localul fabricii.

Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.